

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2021

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat

Juli 2022

Imarisai

Imarisai	2
Siulequt	3
Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat 2021-mi.....	5
Suliassat isumalluutillu	5
Suleqatigiissitat ataatsimut isigalugit	6
Pisinnaatitaaffiit Pisussaaffiillu pillugit suleqatigiissitaq	8
Naalakkersuisaatsit pillugu suleqatigiissitaq	9
Isumaliutissiissut:.....	13
Inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik suliaqarnermut atatillugu unammilligassat	13
Allattoqarfimmi sulisut taarsaannerat	13
Ataatsimiinnerit	15
Innuttaasunik paasissutissiineq.....	17
Naggasiutigalugu oqaaseqaatit	21

Siulequt

Ukioq 2021 Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat inissisimanerat arlalitsigut unamminartoqarsimavoq.

6. april immikkut ittumik Inatsisartunut qinersisoqarnerata kingorna, Naalackersuinikkullu nikittoqarnerani Isumalioqatigiissitat siulittaasuat aamma taarsertussanngorsimavoq. Siulittaasussamik partiillu toqqagaanik ilaasortassanik toqqaasoqarnissaa ukiup naanissaata tungaanut pisimangilaq.

6. februar 2020 aallarnerfigalugu Isumalioqatigiissitani Ineqi Kielsen siulittaasuusimavoq, naalackersuinikkullu nikittoqarnerani Kuupik V. Kleist 30. december 2021 Isumalioqatigiissitani siulittaasussatut toqqarneqarpoq.

Isumalioqatigiissitap ataatsimiittarneranut nualluussuaq covid-19 akimmisaartitsigaluartoq sulisullu nikerarsimagaluartut suleqatigiissitat sulinerat ingerlanikuuvoq angusaqarluarfiusumik.

Ukioq assigiinngitsunik soqutiginarturnik pissarsiffiulluartunillu pisoqarfiusimavoq ilaatigut Arctic Circle Assembly 2021 Islandimi peqataaffigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ineqi Kielsen

Isumalioqatigiissitami siulittaasuugallartoq

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat 2021-mi

Ineqi Skourup Kielsen 6. februar 2020-imi siulittaasuulersimasoq 30. december 2021 tikillugu siulittaasuusimavoq.

6. april 2021 Inatsisartunut immikkut ittumik qinersineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 17. februar 2021-meersoq naapertorlugu qinersinerup kingorna nutaamik Isumalioqatigiissitat siulittaasusnaanik toqqaasoqartussaavoq. Isumalioqatigiissitat siulittaasusnaanik toqqaasoqarnissaa ukiup naanissaata tungaanut pisimanngilaq.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitaq piffissami 2021-mi februaarimiit decembarimut tamakkiisumik ilaasortaataqanngilaq. Taamaattumik aamma Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik suliaqarnissami suliassat pingaarnerit ingerlatiinnarnissaat unammillernartortaqaarsimavoq.

Ulloq 30. december 2021 Kuupik V. Kleist Isumalioqatigiissitami toqqakkatut siulittaasunngorpoq. Partiit toqqagaatut Naleqqamiit Mari Kleist aamma ilaasortanngorpoq.

Naalakkersuisut Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitamut ilaasortanik nutaanik toqqaammata, ilaasortat immikkullu ilaasortaatit ukuulerput:

Siulittaasoq Kuupik V. Kleist (IA), siulittaasup tullia Ineqi Skourup Kielsen (S), Jens-Erik Kirkegaard (D) aamma Mari Kleist (N). Aalajangeeqataasinnaanatik immikkut ilaasortaatit: Daniel Thorleifsen, Inuuteq Holm Olsen, Skúli Magnusson, Lida Skifte Lennert, Mininnguaq Kleist, Rosannguaq Rossen aamma Sara Olsvig.

Suliassat isumalluutillu

3. september 2021 Isumalioqatigiissitap sulineranut sinaakkutissanik nutaanik Naalakkersuisut aalajangiipput.

Suliakkiussanut najoqqutassami nutaami allannguutit annertunersaraat innuttaasunik akuutit-sinissamut immikkoortuata Naalakkersuisunut suliakkiunneqarnera kiisalu inatsimmut tunngaviusussamut missingiutip 2022-p naaneranut killilerneqarnera.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap innuttaasunik akuutitsinnaajunnaarnera uggornaraluartoq, Naalakkersuisut innuttaasut akuutinnissaat pisariaqartoq qulakkeerniarmassuk,

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap nuannaarutigaa. Taamaalilluni inatsimmut tunngaviusussamut missingiut innuttaasut ataatsimoorfigisinnaassallugu aammalu siunissami attuumassuteqarfigisinnaassallugulu piginnittuusutullu misigisimaffigisinnaassammassuk.

Isumalioqatigiissitami ilaasortat nutaat suli utaqqineqaraluartut, Isumalioqatigiissitap 2021-mi sulinini sapinngisamik ingerlatiinnarpaa.

Ukioq 2021 aamma Isumalioqatigiissitap oqartussanit assigiinngitsunit qaaqquneqarnernut assigiinngitsunut atatillugu aaqqissuussinernut arlalippassuarnut orniguttarsimavoq. Arctic Circle Assembly 2021 peqataaffiginerani ilisimasanik pisariaqartunik pissarsiaqarfiungaatsiarsimavoq. Ukioq taanna aamma Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitap suleqatigiissitai inatsisip tunngaviusussap piareersarlugu suliarineqarnera pillugu saqqummiinissamut qaaqquneqartarsimapput. Taamaattumik isumalioqatigiissitap suliaqarnera annertuumik soqutigineqarpoq, tamannalu isumalioqatigiissitap tulluusimaarutigaa.

Suleqatigiissitap ataatsimut isigalugit

Suleqatigiissitap pingasut ataatsimoor tumik maannamut angusaqangaatsiarput. Immikkut ilaasortaaitat pingasut oktobarimi Islandimi Arctic Circle Assemblymit qaaqquneqarnermini peqataapput.

Islandimut angalaneq tamarmi Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitamut annertuumik iluatsitsilluarfiuvoq. Isumalioqatigiissitap Arctic Circle Assembly 2021-mi peqataanerata nalaani pisunit angusat arlaqarput. Siullermik pingaarnertullu suliaqarnerup Isumalioqatigiissitap ingerlataata killiffianik nunani tamalaaneersut isiginnaartut paasissutissinnissaannut, kiisalu Islandimi misilittakkat pillugit isumassarsiat isummallu iluaqutaasinnaasut paarlaasseqatigiissutigineqarnissaannut periarfissiivoq. Inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik suliaqarnerup ingerlanerani tamat akuutinnissaasa pisariaqartinneqarnera arlaleriarluni taaneqartarpoq. Suliaqarnermi akuusut suliaqarnerup ingerlateqqinnissaanut ersarissumik piginnaatitsisuteqarfiginiarlugit, suliakkiussanut najoqqutassiamik ersarissumik eqqoqqissaartumillu peqarnissaq oqariartuutigineqarpoq.

Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitap angalatitai inatsimmut tunngaviusussamut piareersaalluni sulinerup iluani immikkut ilisimasallit peqatigalugit oqalliffimmik matoqqasumik aaqqissuussipput. Matuma siuliani assimi ilaatigut takuneqarsinnaavoq Islandimi Premierministeri, Katrín Jakobsdóttir.

Missingiummik siuarsaasumik nutaaliaasumillu Kalaallit Nunaannuinaaq tunngassuteqartumik suliaqarnissaaq ataatsimeersuaqataasuniit kaammattuutigineqarpoq. Isumalioqatigiissitaaq aamma kaammattorneqarpoq pisinnaatitaaffiit ataatsimoorussatut aammalu nunamut pinngortitamullu pisinnaatitaaffiit sukumiisumik tamaasa ilanngullugit oqallisigineqassaasut missingiumullu ilanngunneqassasut, pingaartutut isigineqarmata. Immaqa politikikkut aaqqiissutissarsinissaaq ajornaatsuinnaangilaq, kisianni apeqqut qaqinneqartussaavoq, taamaattumillu suliassaaq Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitamut suli aaqqiivigineqartussaalluni. Maannakkorpiaq Kalaallit Nunaanni nuna nammineq piginnittuuffigineqartannngilaq, apeqqullu taanna Isumalioqatigiissitami oqallisigineqarnerusussaavoq.

Saamerlermiit: immikkoortortami pisortaq Maliina Junge Jørgensen, immikkut ilaasortaatitat Inuuteq Holm Olsen, Sara Olsvig, Skúli Magnusson kiisalu Paasissutissiinermi pisortaq Pipaluk Egede Poulsen.

Pisinnaatitaaffiit Pisussaaffiillu pillugit suleqatigiissitaq

Suleqatigiissitaq maannamut angusaqangaatsiarpoq, kisianni suli qulequttat arlallit sukumiisumik oqallisiginissaat amigaataalluni. Suleqatigiissitap maannamut qulequttat makkua naammassillugit suliarai:

Nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii, naligiissitaaneq, meeqqat pisinnaatitaaffii, ilinniartitaanermut tunngatillugu pisinnaatitaaffiit, inuunissamut pisinnaatitaaffeqarnek, katerisimaarnissamut kiffaangissuseqarnek, oqaaseqarnissamut kiffaangissuseqarnek, kiisalu nammineq inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnek.

Taamaattoq suleqatigiissitap qulequttat uku suliarinissai suli amigaatigai:

Upperisaqarnissamut kiffaangissuseqarnek, peqatigiiffiornissanut kiffaangissuseqarnek, killiligaanani oqaaseqarsinnaaneq, piginnittussaataaneq, inuuneq isumannaallisaanerlu, inuup kiffaangissuseqarnera, eqqartuussiveqarnek, inatsisikkut isumannaarineq, isumaginninnikkut isumannaarineq, sulinissamut pisinnaatitaaffeqarnek kiisalu ikinnerussuteqartunut illersuinissaq.

Suleqatigiissitaliap tamatuma saniatigut 2021-p ingerlanerani inuit pisinnaatitaaffii pillugit immikkut ilisimasallit assigiinngitsut peqatigalugit internetsikkut webinarinik marlunnik ingerlatsipput.

Webinarinik ingerlataqarneq siunertaavoq inuit pisinnaatitaaffii pillugit ilisimasani nutaanik pissarsinissaq inatsimmut tunngaviusussamut missingiummiitinnissaat siunertaammat.

Naalakkersuisaatsit pillugu suleqatigiissitaq

Naalakkersuisaatsit pillugit suleqatigiissitap sulinera uninngatinneqarallarpog Naalakkersuisut ilaasortassanik nutaanik toqqaanissaata tungaanut. Suleqatigiissitap suliassaraa naalakkersuisaaseq sorleq inatsimmut tunngaviusussamut missingiummi allassimassanersoq oqallisiginissaa paasinarnissaalu.

2021-mi februaarimi nalinginnaasumik ataatsimiinnermi suleqatigiissitaq isumalioqatigiissitamut tamarmiusumut saqqummiivoq, tassani inatsimmut tunngaviusussamut missingiummi præsidentitut periaaseqartoqassanersoq taamaassannginnersorluunniit pillugu isummat ersarissimanatik.

Suleqatigiissitap sulinera uninngasimagaluartoq, septembarimi Ilisimatusarfimmi inuiaqatigiilerinerup iluani ilinniagartuunngorniarlutik ilinniartunut saqqummiisinnaasimavoq.

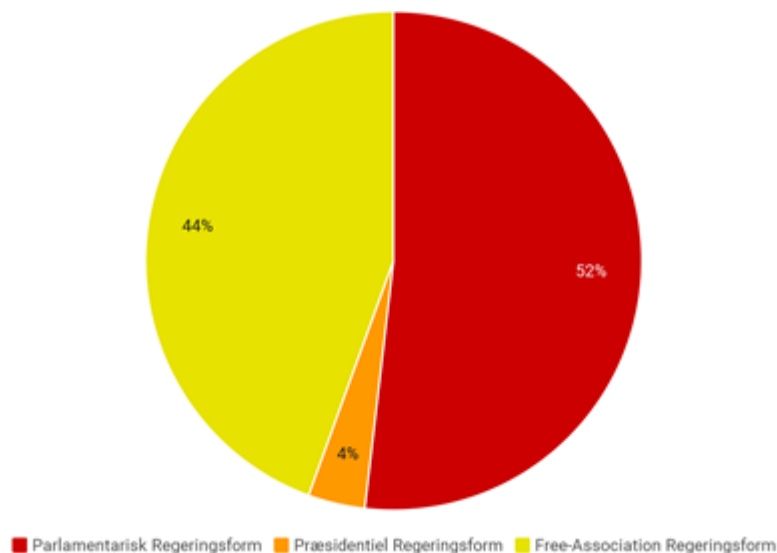
Aaqqissuussinermut siunertaasoq marlunngorlugu avinneqarpoq:

- 1) Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap sulinera tamakkiisuutillugu pillugu ilinniartunut paasissutissiinissaq
- 2) Naalakkersuisaatsinut assigiinngitsunut tunngatillugu ilinniartut paasissutissinnissaat, aammalu naalakkersuisaatsit arlaata siunissami Kalaallit Nunaanni nammineertumi atuutsinnissaa siunertamut tulluarnepaasussatut isumaqarfigineraat ilinniartut isiginnittaasiisa isumaasalu tusarnissaa.

Aaqqissuussinermi ilinniartut 50-it missaanniittut peqataapput. Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap inatsisip tunngaviusussap piareersarlugu suliarineqarneranut tunngatillugu suliassatigut ilanngussaqaareernerata kiisalu naalakkersuisaatsini assigiinngitsuni iluaqutissartaasut ajoqutissartaasullu oqallisigineqaareernerisa kingorna, Ilisimatusarfimmi ilinniartut isummatik makkua saqqummiuppaat:

- Ilinniartut 52 %-ii isumaqarput Inatsisartoqarluni Naalakkersuisaaseq Kalaallit Nunaanni Inatsimmut Tunngaviusumut naleqqunnerpaasoq.
- Ilinniartut 44 %-ii isumaqarput Danmarkimut Free Association Kalaallit Nunaanni Inatsimmut Tunngaviusumut naleqqunnerpaasoq.
- Ilinniartut 4 %-ii isumaqarput Præsidenteqarluni Naalakkersuisaaseq Kalaallit Nunaanni Inatsimmut Tunngaviusumut naleqqunnerpaasoq.

Ilusiliaq 1: Apequt: Naalakkersuisaatsit arlaat Kalaallit Nunaanni Inatsimmut Tunngaviusumut naleqqunnerpaatut isumaqarfigissaviuk?

Inatsisartoqarluni periaatsip naalakkersuisaatsit naleqqunnerpaatinneqarneranut itisiliilluni akissutit:

”Inatsisartoqarluni periaaseqarneq maannakkut atorneqareerpoq. Naalakkersuisaaseq taanna nammineerluta tunngaviusumik inatsiseqalertussanngorutta naleqqussaannarneqartussaavoq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

”Inatsisartoqarluni periaaseq naalakkersuisaatsinut allanut sanilliullugit oqartussaaqatigiinnermut tunngassuteqarneruvoq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

”Ullumikkut Inatsisartoqarluta naalakkersuisaaseq maannakkut atorpeqartoq naleqqutsilluarpara. Ullut ilaanni namminiilivissagaluarutta taamaaginnartariaqaralarpoq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

Free-Association naalakkersuisaatsit naleqqutsinneruneranut itisiliilluni akissutit:

”Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni suleqatigiinnermut periarfissarissaarnarneruvoq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

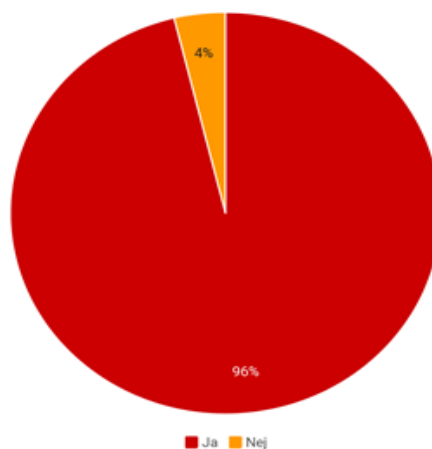
“Kalaallit Nunaata suliaasaqarfinni akisussaaffigilerlugit tiguneqarsinnaanngitsuni, tamakkiisumik namminiilivinnermut atatillugu suli tapersorsorneqarnissaq pisariaqartippaa. Assersuutigalugu peqqinnissaq, aningaasaqarneq aamma illersuineq”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

“Immikkoortut nammineerluta naammaginartilersinnaanngisatta suliarinissaannut nunanit allaniit ikiorneqarnissaq pisariaqartilertussaavarput”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

Præsidenteqarluni periaatsip naalakkersuisaatsit naleqqutsinneruneranut itisiliilluni akissut:

“Taamaalilluni nunat allat qaninnerusumik suleqatigineqarsinnaassapput”– Ilisimatusarfimmi ilinniartut

Ilusiliaq 2: Apeqqut: Kalaallit Nunaat Tunngaviusumik inatsiseqartariaqaralarutut isumaqarpit?

- Ilisimatusarfimmi ilinniartut 96 %-ii isumaqarput Kalaallit Nunaat nammineerluni Tunngaviusumik Inatsiseqartariaqaraluartoq
- Ilisimatusarfimmi ilinniartut 4 %-ii isumaqanngillat Kalaallit Nunaat nammineerluni Tunngaviusumik Inatsiseqartariaqaraluartoq
- Kalaallit Nunaat Tunngaviusumik Inatsiseqartariaqaraluartoq soq isumaqarnerluni itisiliilluni akissutit:

”Pissutigalugu isumaqarama nunatut danskit naalagaaffiata ataani aalajangersimasumik qilersorsimasariaqarunnaaraluartugut, aammalu immitsinnut naalagaaffigilernissatsinnut piffissanngortoq. Nunarput pisuussuterpassuaqarpoq nammineerluta iluaqutigisariaqaraluakkatsinnik. Nammineerluni Tunngaviusumik inatsiseqartariaqaraluarpugut, taamaalilluta kikkut niueqatigissanerlugit aalajangiisinnaalerluta aammalu tassunga tunngasortaa ammaallugu. Maannakkorpiaq danskit naalagaaffianiit atornerlunneqarpugut” – Ilisimatusarfimmi ilinniartut

”Nunarput pillugu. Isumaqarpunga inuiaat kalaallit nammineernissaminnut aammalu nammineerluta aalajangiisarnissamut, aammalu inuttaasutut isummatta anittarnissaanut, piareersimasut.” – Ilisimatusarfimmi ilinniartut

” Tunngaviusumik inatsit akerlerisorujussuusimagaluarpara, kisianni saqqummiussereernerup kingorna Kalaallit Nunaat tunngaviusumik inatsiseqartariaqaraluarnera maannakkut isumaqatigaara, pissutigalugu nunatsinnut naleqquttumik tunngaviusumik inatsiseqarnissaq pisariaqartikkatsigu” – Ilisimatusarfimmi ilinniartut

Nunanut allanut sillimaniarnerlu pillugit apeqqutit pillugit suleqatigiissitat

Suleqatigiissitaq aalajangeeqataasinnaanatik peqataasuinnarnik, immikkut ilaasortaatanik inuttaqartoq ataatsimiittarsimavoq, ilaasortanik nutaanik toqqaasoqarnissaata utaqqiinarnagu suliat ingerlaanarnissaat aalajangiunneqarsimammat. Suleqatigiissitaq angusaqangaatsiarpoq aammalu annertunerpaatigut paragraffit ajornartoormi iliuuseqarsinnaatitaanermut tunngassuteqartut kisimik amigaataallutik. Tamatuma aammattaaq kingunerisaanik suleqatigiissitap maannakkorpiaq qulequttat makkua naammassillugit suliarereerpai: Nunanut tamalaanut tunngasut kiisalu

sillimaniarneq illersornissarlu. Tamatuma saniatigut suleqatigiissitaq suliaqartut attuumassuteqartut webinareqatiginissaannik aaqqissuussimavoq, kiisalu aaqqissuussinerni assigiinngitsuni peqataasimalluni, ilaatigut Greenland Science Week 2021, NATO-mi Isumasioqatigiinnerit peqataaffigisimallugit kiisalu Ilisimatusarfimmi ilinniagartuutut ilinniartunut aamma Illersornissamut ilinniarfimmi aamma 2021-p ingerlanerani saqqummiisimalluni.

[Isumaliutissiissut:](#)

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik saqqummiinissamik suliassaqarnerata saniatigut, isumalioqatigiissitaq aamma isumaliutissiissummik suliaqarnissamik aamma suliassaqarpoq. Nuannaarutigalugu nalunaarutigineqarsinnaavoq suliaqarnerup tassunga tunngasortaa aamma aallartereerat.

[Inatsimmut tunngaviusussamut missingiummik suliaqarnermut atatillugu unammilligassat](#)
Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap piffissap ingerlanerani unammilligassarpassuit nalaappai, kisianni isumalioqatigiissitamut ilaasortassanik nutaanik toqqaasoqarnissaanut qaammatini 10-ni utaqqineq, unammilligassat annersaraat. Taamaakkaluartorlu suleqatigiissitani sulineq ingerlaanarsimavoq angusaqarfiulluartumik.

[Allattoqarfimmi sulisut taarseraannerat](#)

Isumalioqatigiissitap tamarmiusup sullinnissaa, Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap allattoqarfiata suliassaraa. Unammilligassaq annertoqq alla tassaasimavoq allattoqarfimmi sulisut tassani sulitiinnarniarnissaat kiisalu sulisut nikerarnerujussuarnarat. Sulisoqarnissarli sulissutigineqarpoq.

[Inatsimmut tunngaviusussamut missingiutip naammassineqarnissaanut piffissamut killigititaq](#)

Tamatuma saniatigut inatsimmut tunngaviusussamut missingiutip piffissamut killigititatut aalajangersagaasumi ukiup 2022-ip naanerani naammassineqarsinnaanersoq aamma unammillernarsimavoq. Ilaasortanik nutaanik toqqaanissap utaqqineqarnerani suliassarpassuit uninngatikkallarnejarsimapput, tamannalu aamma imminermini unammillernartuusimavoq.

Covid-19

Covid-19-imut tunngasut tamarmik nuna tamakkerlugu innuttaasunut aammalu sullivinnut tamaginnut equivoq. Tamanna aamma isumalioqatigiissitami ilaasortanut kiisalu allattoqarfimmi sulisunut atuuppoq. Suleqatigiissitaliani ataatsimiinnerit Covid-19-imik tunillatsissimaneq, piffissap ingerlanerani avaaqqukkuminaatsoq pissutigalugu taamaatiinnartariaqarsimapput. Qujanartumillu attaveqaatit nutaaliat atorlugit ataatsimiisinnaanerit periarfissaagallartillugit ataatsimiinnerit ilaat ingerlanneqartarsimapput.

Suleriaasissap iluarsineqarnera

Unammilligassatut kingullertut taaneqartariaqartoq tassaavoq piffissaq, suleriaasissamik patajaatsumik tutsuiginartumillu Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitami ilaasortanut aamma aalajangeeqataasinnaanatik peqataasunut tassa immikkut ilaasortaatanut tamaginnut naapertuuttumik, kiisalu suleriaasissamik allattoqarfiup suleqatigineqarneranut tunngatillugu ersarissumik killissaliisussamik iluarsinermut atorneqartoq. Suleriaasissap iluarsanneqarnera suli suliarineqarpoq.

Allattoqarfik sulisullu

Isumalioqatigiissitaq sulinermini allattoqarfimmit sullinneqarpoq. Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap sulineranut suliakkiussanut najoqqutassami killissaliussanut tunngavissaatinneqartut malillugit allassimavoq Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap allattoqarfiata makkua akisussaaffigigai:

- Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutip imarisassaannut ingerlaavartumik siunnersuutaasa suliarinissai
- Siulittaasoqarfik qanimut suleqatigalugu ukiup affakkaartumik nalunaarusianik suliaqarneq
- Tunngaviusumik inatsimmut tunngatillugu, innuttaasut tamarmik ilanngussassanik tunniussinissaannut periarfissanik qulakkeerisumik, oqallitsitsisarneq paasissutissiinernillu suliaqartarneq
- Ilisimasanik katersineq aammalu nalunaarusianik, nassuiaatinik, allakkianik assigisaannillu isumaliutissiissummi atorneqartussanik oqaasertalersuineq
- Suleqatigiissitalianut pilersinneqartunut ataasiakkaanut allattoqarfittut sulineq
- Suleqatigiissitaliani aamma isumalioqatigiissitami ataatsimiinnissat tamarmik ataqatigiissaarnissai pilersaarusiorderilu

Inatsimmut tunngaviusussamat allattoqarfiup Inatsit tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitaq kisiat sullippaa aammalu suleqatigiissitanut tamaginnut, siulittaasoqarfik ilanngullugu ikiuuttarluni. Allattoqarfiup sullissinerini ilaatigut ilaatinneqarput inatsimmut tunngaviusussamat missingiummik suliaqarnermut ikiuunneq, Naalakkersuisunut ukiup affakkaartumik nalunaarusiornerit, isumalioqatigiissitamut siunnersuineq sullissinerlu, suleqatigiissitat ataatsiminiinnissaannut piareersaanerit, isumasioqatigiissitsinernik assigiinngitsunik, ataatsimeersuarnernik il.il aaqqissuussineq.

2021 naannerani allattoqarfimmi sulisuupput: immikkoortortami pisortaq Maliina Junge Jørgensen, paasissutissiinerimi pisortaq Pipaluk Egede Poulsen, AC-fuldmægtigi Erika Nielsen Baadh, allaffissornerimi immikkoortortaqarfimmi aqutsisoq Kathrine Motzfeldt Bahnsen aamma ilinniartutut ikiorti Paninnguaq Møller.

Aningaasaqarneq

2021-mut aningaasaliissutit 1.974.000 koruuninik annertussuseqarput, 2020-miit nuussinerit kr. 5.965.073 ilanngullugit aningaasaliissutit ataatsimut katillugit kr. 7.939.073-inik annertussuseqarlutik, agguarneqarlutik allattoqarfimmut aningaasarsianut aningaasartuutitut, ingerlatsinerimut, akissarsiassanut allanullu aningaasartuutitut. Taaguummi ”aningaasartuutit allat” pineqarput pingaartumik aningaasartuutit avammut ingerlatanut atasut, soorlu ataatsimeersuarnerit, isumasioqatigiinnerit il.il.

Ukioq 2021 angusat missingersuutiniit 1.955.563-inik annikinnerupput. Nikingassutaasunut pissutaavoq tunngaviusumik inatsisissap suliarineqarnera pillugu sinerissami innuttaasunik akuutitsinerimut aningaasartuutissat piviusunngortsinneqannginnerat. Angusat 2022-mut nuunniarneqassapput.

Inatsit tunngaviususaaq pillugu isumalioqatigiissitap 2022 ilanngullugu naaneranullu sivitsiunissamik qinnuiginninnera akuerineqarpoq.

Ataatsimiinnerit

Ulloq 13. decembari suleqatigiissitat siulittaasuisa iluminni ataatsimeeqatigiinneq aaqqissuuppaat, ilaatigut suleqatigiissitani sulinerup killiffia malinnaaffiginiarlugu.

Ileqquusumik ataatsimiinneq

Ukioq 2021 ileqquusumik ataatsimiinneq ataasiaanarluni pisimavoq. 11. aamma 12. Februar 2021 ileqquusumik ataatsimiinneq Inuk Hostelimmi ulluni marlunni ingerlanneqarsimavoq. Ukiup naanissaata tungaanut, Isumalioqatigiissitani siulittaasussamik taavalu partiit toqqagaanik ilaasortassanik immikkullu ilaasortaatitanik inuttaliisoqarnissaa utaqqineqarluni ileqquusumik ataatsimiittoqaqqissimannngilaq.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitami siulittaasoqarfik:

Siulittaasoqarfik ingerlaavartumik ataatsimiittarpoq, agguaqatigiissillugu 2021-mi ukiup affaani kingullermi ullut 14-kkaarlugit ingerlanneqartartumik. Ukiup affaani siullermi pisariaqartitsineq malillugu ataatsimiinnerit ingerlanneqartarput.

Siulittaasut ataatsimiinnerat 13.december 2021 ingerlanneqarpoq.

Suleqatigiissitat:

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap ataani suleqatigiissitat pingasut ukiup ingerlanerani arlaleriarlutik ataatsimiipput. Suleqatigiissitani ataatsimiinnerit imatut nalunaarsorneqarput:

Naalackersuisaatsit pillugit suleqatigiissitaaq:

11. januar 2021 kiisalu 6. juli 2021 naalackersuisaatsit pillugit suleqatigiissitaaq ataatsimiippoq.

Pisinnaatitaaffiit Pisussaaffiillu pillugit suleqatigiissitaaq:

13. april 2021	31. august 2021
27. april 2021	7. september 2021
20. maj 2021	14. september 2021
16. juni 2021	28. september 2021
30. juni 2021	26. oktober 2021
5. august 2021	16. december 2021

Nunanut allanut sillimaniarnerlu pillugit apeqqutit pillugit suleqatigiissitaaq:

4. januar 2021	16. september 2021
15. januar 2021	23. september 2021
28. maj 2021	30. september 2021
7. juni 2021	18. november 2021
8. september 2021	16. december 2021

Innuttaasunik paasissutissiineq

Naalackersuisut ulloq 16. septembari 2021 ataatsimiinnermi nr. 26-mi aalajangerput Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitamut suliakkiussanut najoqqutassaq allangortinniarlugu. Suliakkiussanut najoqqutassaq nutaaq innuttaasunik akuutitsinissaq pillugu immikkoortumi suliakkiussanut najoqqutassaaqqaartumiit allaaneruvoq. Immikkoortua taanna maannakut suliakkiussanut najoqqutassamit peerneqarpoq, suliassarlu taanna Naalackersuisut suliassarilerlugu. Nutartsernerani imatut allassimalerpoq:

”Innuttaasunik akuutitsineq

Innuttaasut tamarmik, tassani meeqqat, inuusuttut inersimasullu Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu Isumalioqatigiissitamut siunnersuutiniq nassiussisinaanermut pisinnaatitaapput. Isumalioqatigiissitami ilaasortat, siulittaasoqarfik aalajangeeqataasinnaanatililu ilaasortat nammineq naliliinertik naapertorlugu siunnersuut suliarineqaqqinnissamut naapertuuttutut isigineqarpat, Isumalioqatigiissitami siunnersuummik taamaattunik saqqummiussisinnaapput.

Isumalioqatigiissitaq nittartakkakut quppernermik pilersitsisissaaq, tassanilu isumalioqatigiissitap sulinerata ineriartornera ilisimatitsissutigineqartassaaq.

Tunngaviusumik inatsisissatut missingiut suliarineqareerpat, Namminersorlutik Oqartussat missingiut illoqarfinnut nunaqarfinnullu tamanut anngunniassavaat. Namminersorlutik Oqartussat innuttaasut naapillugit siunnersuummik saqqummiussiffigineqarnissaat, paasissutissanullu, tunngaviusunik naleqartitanullu isumaliutiniq isumalioqatigiissitap sammisimasaanut qisuariaatinik pissarsinissaaq isumagissavaat. Namminersorlutik Oqartussat ataatsimiititsinerit nalinginnaasut, isumasioqatigiinnerit kiisalu tusagassiuutit muteerniusut qarasaasiatigullu naapiffiit il.il. sulinermi tassani atorsinnaavaat.”

Innuttaasunik akuutitsineq Naalakkersuisunut nuutinneqaraluartooq, Inatsit tunngaviusussaaq pillugu isumalioqatigiissitap innuttaasunut paasissutissiisarneq pingaartittorujussuuuaa.

Novembarip qaammataani atuagaaraq "Inatsit tunngaviusussaaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu" oqaatsit marluusut atorlugit immiunneqarpoq uanilu tusarnaarneqarsinnaalluni:

<https://soundcloud.com/user-899857232-86904968/forfatningsarbejdet-kort-fortalt?fbclid=IwAR0venQU0jRAqTD5ls1L1JasEdoKvgXELZWfug7Izxv-BWQ8vwPvqYu3Qrc>

Aamma oqaatigineqarsinnaavoq paasititsiniaanernut assigiinngitsunut erinaq ilisarnaataasoq siorna aggustip qaammataani suliarineqartooq, immiussinermi tassani atorneqarmat.

Atuagaaraq "Inatsit tunngaviusussaq pillugu sulineq - naatsumik oqaluttuaralugu" paasisutissiinermut pisortamit Pipaluk Egede Poulsenimit immiunneqarpoq.

Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitap siulittaasua Ineqi Kielsen, ulloq 10.septembari KNR-ip raatiuani aallakaatitassiami Inuiaat Tillernerat peqataavoq, tassani isumalioqatigiissitami sulineq oqaluttuaralugu. Uani tusarnaaqataasinnaavutit:

<https://knr.gl/da/inuiaat-tillernerat-10092021?fbclid=IwAR0venQU0jRAqTD5ls1L1JasEdoKvgXELZWfug7Izxv-BWQ8vwPvqYu3Qrc>

Ulloq 13. septembari Naalakkersuisut Siulittaasuat Múte Bourup Egede, raatiukkut allakaatitassiami Inuiaat Tillerneranni, peqataavoq, tassani Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitami sulinermt tunngatillugu apersorneqarluni. Matuma kinguliani raatiukkut ilanngutassiamut tusarnaaqataasinnaavutit, tassani Siulittaasoq 00:40 minutsit qaangiunnerata missaani tusaasinnaallugu.

https://knr.gl/da/inuiaat-tillernerat-13092021?fbclid=IwAR0x37RkH89h1_PKSY73-xDk-bVSq9YC4z6kzn5Txde7i3unUExACcXkUJw

Ulloq 14. septembari Naalakkersuisut Siulittaasuat Múte Bourup Egede Qanoruumi apersorneqarpoq, tassani ilaatigut Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitami katitigaaneq pillugu taamanikkut pissutsit paasinarsisillugit.

Septembarip aallartinnerani Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitaq Ilisimatusarfimmi inuiaqatigiilerinermut ilinniartunut saqqummiussilluni oqillitsitsillunilu aqqissuussivoq. Tassani aqqissuussineq nuannarineqaqaluni iluatsilluarpoq.

Saqqummiussinermut ilinniartut Ilisimatusarfimmeersut 50-it missaannik amerlassuseqartut peqataapput.

Tamatuma saniatigut Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitaq allattoqarfik suleqatigalugu Facebookimi quppernermi juullimut ammartagaqarpoq: ”Tunngavik – Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitaq” tassani Inatsit tunngaviusussaq pillugu isumalioqatigiissitaq pillugu paasissutissanik assigiinngitsunik imalinnik naatsunik videoliortoqarluni. Tamatumunnga siunertaavoq paasissutissat inuiaqatigiinni siammartinnissaat. Nuannaarutigalugu nalunaarutigisinnaavarput taakkua tigulluarneqarsimmata aammalu unammisitsinerni assigiinngitsuni peqataasorpasuaqarsimalluni, tassani allagarsiussagut amerlasoorpassuarmit siammarterneqartarsimallutik. Kiisalu Facebookimi quppernitsinni malinnaasorpasuaqalersimalluni, tamannalu neriulluarnarpoq. Unammisitsinitsinni kingullerni Iphone eqqorneqarsinnaasimavoq, tassani inuit 600-ngajaat peqataallutik, taakkualu allagarsiussarput siammartersimallugu. Tamanna aamma pissutigalugu Facebookimi quppernitsinni Likesigut

amerlasoorpassuupput, tamannalu nuannerpoq – isumalioqatigiissitaq imaluunniit suleqatigiissitaliat ataatsimiinneri pillugit assigiinngitsunik paasissutissanik tamatigut ikkussisaratta.

Facebookimi quppernitsinni juullimut ammartagarput iluatsilluarpoq, tassani taamanikkut siulittaasusoq Ineqi S. Kielsen kiisalu ilaasortat allat videoni peqataallutik.

TV-kkut paasititsiniaaneq meeqqanut inuusuttunullu siunnerfeqartinneqartoq, aammalu TV-mi aamma nittartakkatigut atorneqartussaagaluartoq (siorna oktobarimi immiunneqartoq) saqqummersinneqanngilaq, assigiinngitsunik iluarsiiisoqartussaanera pissutigalugu, aammalu nutaamik suliakkiussanut najoqqutassaqalernera pissutigalugu. Maannakkorpiaq oqaasertai allangortileruttorpagut iluarsaateruttorlugulu, taamaalilluni aallaqqaataaniik immiussineq aallartissinnaalissalluni, taamaalilluni videoliat paasissutissiisussat innuttaasunut saqqummissallutik.

Naggasiutigalugu oqaaseqaatit

Inatsit Tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat maannamut suliatik pillugit nassuiaateqareerput kiisalu isumalioqatigiissitap suliami naammassinissanut qanoq pilersaaruteqarnerat nassuiarneqarluni.

Allattoqarfik:

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat
Postboks 4034
Noorlernut 4, st.

DK-3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat

Oqarasuaat: +299 34 66 70
E-mail: tunnngavik@nanoq.gl
Nittartagaq: www.tunnngavik.gl

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ineqi Kielsen, Siulittaasuugallartoq

Inatsit tunnngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat